

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 150.— L., félévre 85.— L.

Egyes szám ára 4.— L.

Külföldre egész évre 250.— L.

FŐSZERKESZTŐ:

GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Strada Baron L. Pop (v. Brassai-utca) 5. szám.

Megjelenik minden szombaton.

Magyar Testvérek!

Komoly, nehéz időkben, fáradságos téli választás megindított viharos mozgalmi között, testvéri szavakkal intézünk felhívást minden magyarhoz, mert *ismét vallomást kell tenni hitünkről és új erőt kell meríteni jogos követeléseinkhez a népakarat megnyilatkozásából.* Leszegényedett magyar nép, súlyosan megviselt magyar családok, bizonytalan sorsu magyar ifjúság védelméért száll küzdelembe a

Magyar Párti önálló listával

Dr. Graf Bethlen György,
az Országos Magyar Párt elnöke.

X

X

X

X

azzal az egyedül helyesnek bizonyult magatartással, amely mellett eddig becsülettel kitartottunk és amelyet most, amikor minden magyarnak testvéri kézfogásra a legnagyobb szüksége van, fel nem adhatunk. *Választási jelünk a magyar összetartásnak jele:*
X Testvérek! Ne tévesszenek meg demagóg jelszavak, üres ígéretek, amelyeknek értéktelenségét jól ismerjük. A tévelygők és eltévelyedettek az igazságért küzdő seregünket harc közben támadják hátra. Minden magyar választó szavazatára szükségünk van, minden magyar választóban bajtársat keresünk a közös küzdelemünkhöz. Mi nem félünk, csak ti kövessetek *rendületlenül!*

Az Országos Magyar Párt központi intézőbizottságának nevében

Kolozsvár, 1933. november 30-án.

Dr. gróf Bethlen György elnök.

Dr. Deák Gyula főtitkár.

Jelöltjeink!

Az Országos Magyar Párt intézőbizottsága november 30-án tartott ülésében megejtette a képviselő- és szenátor-jelöléseket.

1. *Alsófehérmegye:* Dr. Szász Pál földbirtokos, dr. Bitay Árpád tanár, dr. Szabó András ügyvéd, Tóbis Miklós kereskedő, egy Vajasad községi földműves.

2. *Aradmegye:* Takácsy Miklós földbirtokos, Zima Tibor nyug. iparkamarai főtitkár, Reinhardt Gyula butorgyáros, dr. Schütz Henrik ügyvéd, zsidó hitközségi elnök, dr. Olosz Lajos ügyvéd, Kelemen Mihály kisgazda, Magyarpécska, Nagy Zoltán ref. lelkész, Erdőhegy, Juhász Gábor kiskereskedő, Arad, Major Károly László tanár, Borosjenő.

3. *Besztercenaszód:* Dr. Jakabffy Elemér, második és harmadik hely tagozatnak fenntartva.

4. *Biharmegye:* Hegedüs Nándor volt képviselő, dr. Soós István alpolgármester, dr. Jakabffy Elemér, volt képviselő, Buday Tibor iparos, Toperczer Tibor földbirtokos, Szalárd, Kalló Imre kisgazda, Székelyhid, Bagosy Sándor iparos, Szalonta, nyolcadik és kilencedik hely tagozatnak fenntartva.

5. *Brassómegye:* Szabó Béni, volt képviselő, szücsmester, Brassó, Sipos András ev. alesperes, Hosszúfalu, dr. Ambrus Imre lelkész, Brassó.

6. *Csik vármegye:* Dr. Pál Gábor, dr. Sullyok István, Szabó Béni. Altalános szenátornak dr. Gyárfás Elemér. Községi tanácsi szenátornak hely fenntartva tagozat részére.

7. *Fogarasmegye:* Sándor József, Bartalis Ferenc tagozati elnök, Bedő Ferenc ügyvéd.

8. *Háromszék vármegye:* Báró Szentkreszthy Béla, volt képviselő, Arkos, Laár Ferenc lelkész, volt képviselő, Parajd, dr. Molnár Dénes ügyvéd, Kézdivásárhely. Altalános szenátornak Sándor József. Községi tanácsi szenátornak dr. Keresztes Károly.

9. *Hunyadvármegye:* Gróf Kendeffy Gábor földbirtokos, Órboldogfalva, dr. Meskó Miklós ügyvéd, vármegyei tagozati elnök, Déva, Veres Béla lelkész, tagozati elnök, Petrozsény, dr. Székely Ferenc ügyvéd, tagozati elnök, Szászváros, Bikfalvy Árpád kisbirtokos, Vajdahunyad, Török Bálint iparos, Szászváros, Borbély Ferenc földművelő, Déva. A hatodik és hetedik hely egy zsilvölgyi kereskedő, illetve munkás részére fenntartva.

10. *Kisküküllőmegye:* Dr. Gyárfás Elemér, dr. Barabás Béla, volt képviselő, Dicsőszentmárton, Szabó Béni szücsmester, Brassó, László János földbirtokos, Szőkefalva.

11. *Kolozsmegye:* Dr. gr. Bethlen György, dr. Szász Ferenc szerkesztő Kolozsvár, Lengyel Albert nyomdaigazgató Kolozsvár, Török Bálint EGE főtitkár, Kolozsvár, Mátyás János Bánffyhunad.

12. *Krassó megye:* Dr. Szatmári Lajos bórkereskedő, Oravica, Keresztes József ref. lelkész, Resica, Jenőfy Miklós gyógyszerész, Boksánbánya, dr. Szabó József ügyvéd, Oravica, dr. Bartal György ügyvéd, Bozovics.

13. *Marostordamegye:* Dr. gróf Bethlen György, Laár Ferenc lelkész, v. képviselő, Parajd, dr. Ferenczy Zsigmond ügyvéd, v. képviselő, Marosvásárhely, dr. György József kisgazda, Ikland, Herczeg Ferenc iparos, Marosvásárhely.

14. *Nagyküküllőmegye:* Dr. Gyárfás Elemér, többi hely tagozatoknak fenntartva.

15. *Nagyküküllőmegye:* Dr. Gyárfás Elemér, dr. György Zsigmond ügyvéd, Segesvár, szőkefalvi Nagy Sándor magánhivatalnok Medgyes, gróf Bethlen Bálint földbirtokos Keresd.

Magyar ember ide szavaz!

16. *Szatmármegye*: Dr. Jakabffy Elemér képviselő, Hossay Lajos kanonok, Szatmár, Mr. Koronka Pál ref. lelkész, Kölese, dr. Mák István kisgazda, Szatmár, Gyüre Lajos iparos, Szatmár, Tempfli István gazdasági szakértő, Szatmár.

17. *Szabóvármegye*: Sándor József v. szent-átör, szurdoki Kres Kornél megyei tag. elnök, Nagyszében, Datky Árpád iparos, Nagyszében, negyedik hely vizaknai tagozatnak fenntartva, Tubák Antal munkás, Nagyszében.

18. *Szilágymegye*: Báró Jósika János, öbbségi hely tagozat döntésének fenntartva.

19. *Szamosmegye*: Dr. Gyárfás Elemér, dr. Bene Ferenc ügyvéd, tagozati elnök, Dés, harmadik, negyedik és ötödik hely tagozatnak fenntartva.

20. *Szörénymegye*: Rieger Nándor, Lajos, Csorba István elektrotechnikus, Lugos, Böckes József ref. lelkész, Bunyaszekszárd,

Szöke Ferenc telepesgazda, Bethlenháza, Pocsay István telepesgazda, Bodófalva, hatodik hely tagozatnak fenntartva.

21. *Temesmegye*: Sándor József volt szenátor, dr. Kriván Gergely ügyvéd Temesvár, Lukács Jenő mérnök, dr. Szabolcska László ref. esperes Temesvár, Tóth Gyula hírlapíró Lugos, dr. Gyulay János ügyvéd Temesvár, dr. Raskó Sándor ügyvéd Temesvár, dr. Veterány Viktor ügyvéd Temesvár, Kubán Endre hírlapíró Temesvár, Koppány Rezső okl. gazdaszt Temesvár.

22. *Torda-aranyosmegye*: Dr. Gál Miklós Torda, Farkas István Torda, Vásárhelyi István Torda, dr. Tamás István Alsóajára.

23. *Udvarhelymegye*: Dr. gróf Bethlen György, Ir. Willer József, dr. Abrudbányai Ede, negyedik hely tagozatnak fenntartva. Általános szenátornak dr. Balogh Arthur. Községi szenátorjelölés tagozatnak fenntartva.

Külföld

Litvinov Rómában. A szovjet külügyminisztere Mussolini kérésére Amerikából Rómába utazott. Az olasz miniszterelnökek — aki ma talán a legnagyobb befolyású politikus a világnak — az a felfogása, hogy az amerikai-orosz szerződés teljes változást indított el a világpolitikában, aminek az a szükségzerű folytatása, hogy a szovjet birodalomnak be kell lépnie a világ államainak nagy közösségébe. Ennek a célnak megvalósítására találta szükségesnek Mussolinin a közvetlen tárgyalást Oroszországgal s a tárgyalás megindítására legkönnyebben neki volt módja, mert Olaszország már évek óta állandó jó viszonyban él Oroszországgal. A tárgyalások folyamán természetesen gazdasági kérdések is szóba kerültek s valószínű az olasz-orosz gazdasági kapcsolatok nagy arányos fejlődése. Így valószínű, hogy a

Mussolini külpolitikai tevékenysége egy újabb sikerrel fog gyarapodni.

Hitler békét akar. Németországban a Népszövetségből történt kilépése óta Hitler minden alkalmat megragad annak hangsúlyozására, hogy Németország csak egyenlő jogokat akar, de hódító vagy háborús szándékai nincsenek egyetlen országgal szemben s így Franciaországgal szemben sem. A német kancellár egyik legújabb beszédében határozottan kijelentette, hogy Németországnak nincsen igénye Elzászlotharingiára, viszont szeretné ismerni azokat a kívánságokat, amelyeket Franciaország sokszor emlegetett biztonságával kapcsolatban érvényesíteni szeretne.

Hitlernek erre a nagy feltűnést s még nagyobb meglepetést okozó beszédére az angol kormány is és az olasz kormány is felajánlották Franciaországnak közvetítő szolgálatukat. A francia kormány azonban közvetítés mellőzésével

maga kezdett tárgyalást a német kormánnyal. Ezeknek a tárgyalásoknak az eredményét érthető élnék érdeklődéssel várja az egész világ.

Újabb francia kormányválság. A Parraut kormány alig néhány napi uralom után megbukott. Takarékosági javaslatait nem fogadta el a képviselőház. Már megalakult az új kormány is — 63 év alatt a 94-ik kormánya a francia köztársaságnak. Az új miniszterelnök Chautemps, aki a közel múltban már volt miniszterelnök — egy napig. Az új kormányt ugyanaz a pártszövetség támogatja, mint elődjét s ragaszkodik annak takarékosági terveire is, azonban, ha leszavazná, nem mond le, hanem a francia országgyűlés feloszlását kéri a köztársasági elnöktől, abban a reményben, hogy az új választásokon a kor-

E jellen győzni fogsz!

Juhok, szarvasmarhák **májmetelybetegségéi**

biztosan
gyógyítja:
EGGER-féle

»» **MONIL** ««

Olcsó, megbízható, egyszerű kezelés

mány komoly többséget tud szerezni. Ezt a többséget ugyan is kívánja a francia közvélemény, hogy az ország egységben legyen a Németországgal meginduló tárgyalások idején. Nagyon kérdéses azonban, hogy ezt a célt el lehet-e érni, annyira szövevényes és szétágazó a francia nemzet politikai fel-fogása.

Német-osztrák feszültség. Az osztrák-német határ mentén kisebb összeütközés volt osztrák és német határőrök között s annak folyamán az osztrákok egy német határőrt lelőttek. Az eset igen nagy izgalmat okozott Németországban, mert állítólag a német határőrt messze az osztrák határtól, német területen lőtték le. Hogy ez való-e, azt nagyon nehéz megállapítani, mert az eset helye elhagyott vad gyilkos vidék. Mégis — a német hatóságok tüntető nagy ünnepélyességgel temették el a halottat s a bucsuztatót maga Hitler mondta.

Zsidók szomorú sorsa. A palesztinai hatóságok megállapították, hogy csaknem háromszázezer zsidó engedély nélkül szökött be Palesztinába. Ezeket most mind ki fogják toloncolni, bár a zsidó szervezetek azt kérték, hogy kapjanak engedélyt a letelepedésre. Ezt a kérést azonban a hatóságok nem teljesítik, tekintettel az arabok legutóbbi zsidóellenes zavargásaira, amik — úgy látszik — még sem voltak teljesen ok nélküliek.

Magyarország és a Népszövetség. Gömbös magyar miniszterelnök egy amerikai ujságíró kérdésére kijelentette, hogy Magyarországnak nincs szándéka kilépni a Népszövetségből, sőt békés megegyezést kíván teremteni minden szomszédos állammal, külön-külön szerződésekkel, emellett változatlanul törekszik arra, hogy a békeszerződésnek Magyarországra hátrányos rendelkezéseit ugyancsak békés uton megváltoztassa.

Ugyancsak ebben az utóbbi kérdésben tartott most több előadást Angolországban Bethlen István volt magyar miniszterelnök, aki Erdélyre vonatkozóan arra az érdekes eredményre jutott, hogy az ott lakó népek békés együttélését önálló Erdélyország megszervezésével kell biztosítani.

Belpolitikai hírek

Önálló listával!

Az Országos Magyar Párt elnöki tanácsa és intéző bizottsága két napig tartó beható tanácskozás után egyhangulag úgy döntött, hogy

az Országos Magyar Párt önálló listával veszi fel a választási küzdelmet.

A Magyar Párt tehát egyik román párttal sem köt választási egyezményt.

Az intéző bizottság szükségnek látta a küszöbön álló választások alkalmával felújítani a múlt évben hozott azon

határozatát, hogy mindazok, akik a Magyar Párt listáján kívül más párt listáján jelölést vállalnak vagy a Magyar Párt listájával szemben más párt jelöltjeinek a megválasztását ajánlják, a Magyar Párt tagjainak sorából kilépettnek tekintetnek.

Megemlítésre méltó, hogy amíg a Magyar Párt ilyen bátran és egyenesen fel merete venni a küzdelmet, a magukat magyaroknak nevező kisgazda pártiak felkinálkoztak a kormánynak. Természetes azonban, hogy a liberálisok az ajánlkozást nem fogadták el, mert ezelőtt egy évvel a kisgazda pártiak a román nemzeti pártnak esküdtek örök hűséget.

A szászok sem mernek önálló listával a választási küzdelembe indulni. Hosszas tárgyalás után a szászok legfontosabb elveiknek a feladásával választási egyezményt kötöttek a kormánynak. A választási egyezmény köteleességévé tette a szászoknak, hogy oszlassák fel az újonnan megalakult Néptanácsot és a népi választással megalakított községi néptanács-szervezeteket.

Ezek az események világosan igazolják, hogy a Magyar Párt törhetetlen erejű és ereje annak a népnek a lelkében gyökeredzik, amely magyarságát soha sem fogadta meg!

Nagyméretű diáktüntetés volt Jasiban. A jasi diákok vasgárdista csoportja Jasiban véres tüntetést rendezett. A tüntetés utcai harccá fejlődött, amelynek során a rendőrség és csendőrség megütközött a diákokkal és fegyvert is használt. A sajnálatos zavargásoknak nagyon sok sebesültje és egy halálos áldozata van. A kormány elhatározta, hogy a jasi egyetemét és a diákokotthonokat az 1933—34. tanévre be fogja zárni.

Ujabb ígéretek. Nistor Joan, bukovinai miniszter Csernovitzban nyilatkozott a kisebbségekkel való bánásmódról. Nistor kijelentette, hogy a kormány meg fogja hallgatni és orvosolni fogja a kisebbségi lakosság jogos sérelmeit, mert az államnak érdekébea áll, hogy a békés együttműködés az ország összes polgárai között meglegyen. Kijelentette Nistor, hogy a liberális kormánynak elhatározott szándéka, hogy a kisebbségi államtitkárságot kisebbségi minisztériummá fogja fejleszteni.

Íjedezik a Pátria. A román nemzeti párt hivatalos újságja, a Pátria különös magyarázatot küld az szélsőséges mozgalmakhoz. A Pátria azt állítja, hogy a román kormány azért nem jár el kellő szigorral a szélsőséges mozgalmak ellen, mert jogszímet akar találni arra, hogy később bevezesse az ostromállapotot.

Sokszorozd a magyar erőit!

Kedvezményt kapnak a pontos adófizetők. A pénzügyminiszter rendeletet bocsátott ki a most életbelépő adókedvezményre vonatkozólag. A rendelet értelmében 5 százalékos kedvezményt élveznek az egyenes adónál, a pót- és ut-adónál, továbbá az örökösödési illetéknél, mindazok az adófizetők, akik december hó 15-ig kifizetik az 1933. év október—december negyedévre esedékes adójukat.

Milyen lesz az új konverziós törvény? Az adósok és hitelezők közötti viszonyban a legnagyobb bizonytalanság uralkodik. Egymásután több konverziós törvényt is alkottak a különböző kormányok, majd rendeletekkel és végrehajtási utasításokkal igyekeztek rendet teremteni a zavaros helyzetben. Ma mégis oda jutottak az adósok és hitelezők, hogy nem tudják, mit kell tenniük ügyeik rendezésére? Hír szerint a liberális kormány még a tél folyamán a parlament elé terjeszti az új konverziós törvényt. A törvény főbb alapelvei a következők lesznek. A konverziót kiterjesztik az összes adósokra. Bizonyos tőkeleszállítást is fog engedélyezni az új konverziós törvény. Az adós a tartozását kamataival együtt tíz év alatt kell, hogy megfizesse. A kormány tervbe vette, hogy állami hozzájárulással fogja megsegíteni a hitelezőket, hogy a hiteléletet helyreállítsa.

Fizetik a nyugdíjakat. A Duca-kormány, hogy a választások alkalmával maga iránt hangolja a közvéleményt, elrendelte, hogy minden nyugdíjat fizesse-

nek ki. December hónap első és második hetében meg fogják kapni nemcsak azok a nyugdíjaikat, akiknek 5 ezer lejnél kevesebb nyugdíj illetményük van havonta, hanem azok is, akik 5 ezer lejnél magasabb nyugdíjat élveznek.

Nagyjelentőségű kérdéseket tárgyal a Református Egyházkerületi Közgyűlés. Az erdélyi Református Egyházkerület közgyűlést tartott. A közgyűlésen rendkívül nagy jelentőségű és az egész magyarságot érdeklő kérdéseket tárgyaltak meg.

Dr. Makkai Sándor püspök megrázó erejű beszámolójában főképpen a papok és tanítók szomorú helyzetét festette. Az Egyházkerület főgondnoka dr. gróf Bethlen György a vallás-szabadság sérelmeiről beszélt és különösen a magyar iskolák és magyar tanköteles gyermekek helyzetének bajait ismertette. Bernády György a névelmezési rendszer ellen kelt ki és élesen mutatott rá, hogy a magyarságra nézve milyen sérelmesek az ezzel kapcsolatban előforduló esetek.

Érdekes könyvben fejtegeti Gyárfás Elemér szenátor a katolikus Státus helyzetét. Dr. Gyárfás Elemér szenátor, az erdélyi római katolikus Státus világi elnöke, román nyelven írt könyvben felel azokra a vádakra, amelyeket a római katolikus Státus ellen indítottak. Dr. Gyárfás Elemér könyvében kimutatja, hogy a római katolikus Státusnak, amelyet most Római Katolikus Egyházmegyei Tanácsnak nyilvánított a Szent-székkal kötött egyezmény, összes szerzett jogai törvényes alapon nyugosznak és így az a hajsza, amit bizonyos körök indítottak az Egyházmegyei Tanács ellen, teljesen alaptalan. Dr. Gyárfás Elemér kimutatja azt is

ÉLŐTÉK

Meghosszabbították a moratóriumot. A hivatalos lapban megjelent az adósok fizetési haladékának meghosszabbításáról szóló királyi rendelet. Az első szakasz kimondja, hogy az 1933. évi április 14-i törvénynek az 1—3 százalékos kamatfizetésére vonatkozó rendelkezései 1934. március 1-ig meghosszabbíthatnak. A második szakasz kimondja, hogy a fent hivatkozott törvény 4—6. szakaszában megállapított november 1-i, illetve december 1-i határidő ugyancsak a jövő év március 1-ig bezárólag meghosszabbíthatik. Tehát eddig az időpontig tehetnek ajánlatot az adósok a hitelezőknek megfelelő megegyezésre.

könyvében, hogy a Státus vagyona elvitathatatlanul a Római Katolikus Egyházmegyei Tanácsot illeti. A figyelemre méltó és rendkívül értékes megállapításokat Gyárfás Elemér súlyos történelmi érvekkel igazolja.

A tudatlanság áldozata. Lőke Ferenc, szikágyerkedi gazdálkodót néhány hónappal ezelőtt veszett kutya marta meg. Lökét figyelmeztették ismerősei, hogy kezeltesse magát. Lőke nem törődött a figyelmeztetésekkel. Tudatlanságát életével fizette meg. A napokban kitért rajta a veszettség és kínos szenvedés után meghalt.

A pénzügyigazgatásánál kell kifizetni az útlevelek díját. Az útlevelek díját eddig az útlevelet kiállító közigazgatási hatóságoknál kellett kifizetni. A belügyminiszternek egy újabb rendelete szerint az útlevel kiállításának illetékét ezután a pénzügyigazgatásánál kell leróni. Az útlevelet kiállító hatóságok csak akkor adhatják ki az útlevelet, ha a kérvényező a pénzügyigazgatóság által kiállított nyugtát bemutatta.

Nagy havazások voltak a Regátban. Románia délkeleti részében nagy havazások voltak. A havazások Dobrudzsában forgalmi zavarokat okoztak. A tenger felé irányuló teheráru forgalmat néhány napig nehezen tudták lebonyolítani.

Szereltem a színpadon és az életben. A színészek szerelméről és házasesetéről rendkívül érdekes eikket közöl a *Déliab* új száma, amely 84 oldal terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Ezenkívül pompás budapesti és külföldi rádióműsorokat, slágerzövegeket, színházi beszámolókat, filmriportokat, egyfelvonásos szindarabot, folytatásos regényt és közel száz képet talál az olvasó a népszerű színházi képszelvényben. Egyes szám ára 10 lej.

Derék magyar ember halála.

Krasznán meghalt 95 éves korában Pap Sz. Zsigmond gazdálkodó. Az elhunyt derék magyar ember után 41 unoka és 14 dédunoka maradt.

Száz erdei munkás tűzhalála.

Az amerikai Kaliforniában nagy erdőtüz keletkezett. Az oltáshoz a hatóságok a környék lakosságát is kivezényelték. Az oltási munkálatok vezetésének és irányításának hibájából száz munkást az erdőtüz bekerített. Ezek elpusztultak a lángtengerben.

Magyar-sors Szerbiában.

A jugoszláv kormány Bácskából az elmúlt évek folyamán 500 magyar családot utasított ki. Most újabb kiutasításokat rendeltek el. Ez alkalommal 102 magyar kiscsorda családot tettek földönfutóvá.

Óriási repülőgépet építenek Franciaországban.

A toulousei repülőgépgyárban óriási utaszállító repülőgépet készítenek. A repülőgépet négyezer lóerős motor fogja hajtani és óránként 220 kilométeres gyorsasággal fog haladni. Egyszerre hetven utasnak lesz helye a repülőgépben.

Katonában meggyilkoltak egy pásztort.

A kolozsmegyei Kátolna községben Domokos Pál pásztort a község határában meggyilkolták. Az elvetemült gyilkosok az öreg pásztor koponyáját teljesen szétzúzták. A gyilkosságot néhány nap múlva Popea Stefan, Popea Simon és Sabo Ioan önmaguktól bevallották. Elmóndták, hogy lelkiismeretük nem hagyta nyugodni őket és ezért bevallják, hogy ők gyilkolták meg bosszúból az öreg Domokost.

E jelben győzni fogsz!

Megjelent

Vásárhelyi Jánosnak

Nittem, azért szólottam...

cimű könyve

A könyv szerzőnek 32 prédi át öjt, 20 sketési és 4 temetési beszédjét foglalja magában.

Ára 200 lei.

Beszerezhető a

Minerva Rt. könyvkereskedésében.

Negyven embert mart meg a veszett kutya. Csernovitz közelében egy veszett kutya negyven embert mart össze. Az összemartak között nagyon sok iskolás gyermek van. Csak nagy nehezen sikerült a kutyát megölni. A megmart embereket kezelés végett a Pasztör intézetbe szállították.

Halálos szerencsétlenség a Maroson. Theodora Radu csonbordai (Alsófehérmegye) asszony a tövisi vásárról tartott hazafelé lovas szekerekkel. A ló a Maros hidjánál megijedt és a szekeret berántotta a folyóba. Senki sem volt a közelben, aki az asszonyt kimentette volna. Az asszony belefulladt a vízbe. A ló a szekérrel kikapaszkodott a partra.

Meggyógyult 44 évi vakság után. Egyik amerikai kórházban megoperáltak egy 44 éves vak muzsikust. A muzsikuszemén szürke hályoggal született és születése óta nem látott. A sikeres operáció után teljesen visszanyerte látóképességét.

Itélet előtt áll a esikszenttamási bűnügy. A esikszenttamási közbirtokosság milliós kára ügyében a tárgyalásokat befejezték. Az ítélet kihirdetés közelebbről meg fog történni.

Vérszegények, sápadtak, étvágytalanok, legyengültek, gyomri fejlődésben szenvedők, tüdő- és mellbetegek, gyomor és bélbajban szenvedők, kórjenek ismeretlen kórokozót a fenti betegségek. Teljesen díjtalanul küldi: dr. **Horváth Földes Béla gyógyszerész laboratóriuma,** Budapest, Str. **Eminescu 21.**

Nagy tűz volt Szászrégenben. Szászrégeni Forestea faterében a kazánházban tűz ütött ki. A tűz elpusztította a kazánház épületét és a kazánokat súlyosan megrongálta. Hárak Albert vezette az oltási munkálatok közben lecsuszott a tetőről és súlyos sebesülést szenvedett.

Börtönbe került a hat gyermekes családanya pálinkafőzés miatt. Márton Andrásné felcsiki asszony tiltott pálinkafőzés miatt került bíróság elé. 5 heti fogsággal sújtották és azonnal letartóztatták. Márton Andrásné az ártatlan apró gyermeke anyja nélkül maradt.

Borzalmas vasuti szerencsétlenséget okoztak Szibériában a rablók. A szibériai gyorsvonatot rablók támadták meg. A vonat elsiklott és a mélységbe zuhant. A vonat hatszáz utasának nagy része elpusztult. A tizennyolc tagból álló rablóbandát elfogták és rögtönítélő bíróság elé állították. A bíróság halálos ítéletet hozott a rablók ellen. Azonnal végrehajtották.

Borzalmas gyilkosság történt Szénaverősen. A Kisküküllő megyei Szénaverős községben a Hintel és Weber szász családok kereskedésből kifolyólag ellentétes viszonyban voltak. A két család között a fiú állandóan hangzott, hogy ki fogják irtani a Hintel családot. Véres tervüket végül meg akarták valósítani. Hintel András házára törtek. Az elvetemült legények Hintel Andrásné, fiát és egy segítségül hívott szász asszonyt megölték.

Sokszorozd a magyar erőt!

Kisasszony, Ön rettenetesen vén!... Kína lelkét fehér ember sohasem fogja megérteni, mert a Mennyei Birodalomban furesz szokások uralkodnak. Így például egy kínai lányt csak akkor lehet meghódítani, ha a férfi azt mondja neki: **Kisasszony, Ön rettenetesen vén!**... Vagy ezt: „**Önhöz képest én csak egy nyafogó pólyásgyermek vagyok!**” Sehol annyi érdekességet nem olvashatunk a világ népeiről, különös szokásairól, mint *Tolnai Világlapjában*, amely képekben és írásban minden érdekességről beszámol.

Félcyes győzelmet arattak Párisban a magyar birkózók. Az európai, bajnoki birkózó versenyeken a magyar versenyzők nagy sikerrel szerepeltek. Két bajnokságot nyertek.

Boszniában tizenhét cigányt téptek szét a farkasok. Egy boszniai erdőben a farkasok megtámadtak egy cigánykaravánt, amely hét felnőttből és tíz gyermekből állott. A cigányok nem tudtak védekezni a farkascsorda ellen s így a farkasok a cigánykaravánnak mind a tizenhét tagját széltépték.

Lopott a gyergyószentmiklósi legénységi rendőrparancsnok. Gyergyószentmiklós egyik szállodájában két szászrégeni kereskedőnek ellopták 56 ezer lejét. A nyomozás során Horváth rendőrkapitány megállapította, hogy a pénzt Nichita, a gyergyószentmiklósi rendőrlegénységi parancsnok lopta el. A tolvaj rendőrparancsuokat letartóztatták.

Az ittasság áldozata. Bandi Mihály polyáni illetőségű juhász a Káson patak hidjáról ittas állapotban a vízbe esett és meghalt.

Lakodalom negyvennégy sebesülttel. Egy Belgrád melletti faluban verekezés támadt egy lakodalmon. A 150 főnyi vendégsereg késekkel, revolverekkel kezdett hadakozni. A verekezésel végződött lakodalomnak hét életveszélyes és harminchét könnyebb sebesült áldozata van.

Néha a disznóölés is veszélyes lehet. Két mészáros Brai-lában disznót akart levágni. A disznó megvadult és rátámadt a mészárosokra. A megtámadott emberek csak nagy harc után tudtak elmenekülni a megvadult disznó elől. Sebesülésük olyan súlyos, hogy kórházban ápolják őket.

Minden gazdasági kérdésben tanácsot ad a

MEZŐGAZDASÁGI SZEMLE

című mezőgazdasági és közgazdasági folyóirat.

Előfizetési díj egész évre 80 lej,
félévre 50 lej.

Megjelent a novemberi szám!

Utaltatványszámokat bárkinek ingyen küld a kiadóhivatal:
Cluj-Kolozsvár, Str. Baron L. Pop (Brassai-u.) 5.

MEZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKESZTŐ: DR. SZÁSZ FERENC

Ötven esztendeig a szőlészet és borászat szolgálatában.

Nagyenyeden, ebben a régi kollégiumi városban él, immár 77 esztendővel a vállán, egy sugár természetű, tisztos ősz férfi, aki ma is, minden pitymalatkor, ha szép az idő, ha borus, kiballag a szőlőjébe, gyümölcsösébe s késő este tér csak haza. Naphosszat a gyümölcsfákat, szőlőtökeket takarítja, gondozza, ápolja.

Dezső Miklós ez az öreg ember, aki 50 esztendő s jubileumát üli most első közéleti szereplésének, szakirói működésének. Ötven év — hosszú idő még életnek is a mai világban. Hát még, ha az az idő szakadatlan verejtékező munkában, tanításban — oktatásban, mások felvilágosításában állott.

Büszke lehet Dezső Miklós, hogy megérte ezt az időt s hálásnak kell lennünk az 50 esztendő s, jövőt szolgáló önzetlen munkájáért, nekünk mai nemzedéknek, akik annyit köszönhetünk a régi gazda: Dezső Miklós tudásának és erejének.

Az ünneplés fölötté egyszerű. Nem áll se bankettből, se pohárköszöntőkből. Magas elismerések külső jeleiből se. E pár soros méltató emlékezés csupán az, amit kötelességünk meglenni vele szemben, leróván hálánkat iránta, a magyar-székely munkakedve, munkaerő és

szorgalom megtestesítője iránt.

Dezső Miklós az enyedi híres kollégium és kolozsvári gazdasági iskola elvégzése után már 1883-ban megkezdte irodalmi munkásságát. Ezelőtt 50 esztendővel lépett először dobogóra, mint előadó s azóta szerepel neve különböző szaklapokban mint gazdasági szakiró is. A Gazdasági Képeslap, Magyar Föld, Keszthelyi Gyümölcsészeti Füzetek, Erdélyi Gazda, a budapesti Borászati Lapok, Kassai szőlészeti és borászati lapokban írta szőlészeti és borászati tanulmányait.

Nemesak apró cikkeket írt, hanem 7 önálló munkában adta közre nagy tudását és hasznos tapasztalatait.

Dezső Miklós neve a régi magyar, erdélyi zöldség- és gyümölcs-terjesztés lelkes híveként ismeretes. Esküdt ellensége a tőkék pusztulását okozó a. n. tökefejes művelésnek,

amely milliós károkat okozott. A combmívelés terjesztője ő, aki ma, szinte napról-napra látja és viszi sérény kézzel gyakorlatba az általa hirdetett elvek és művelési mód helyes mivoltát. Legutóbb a Bethlen-kollégium miriszlói nagy szőlőjét alapította újra nagy termésereedményt mutató sikerrel.

Dezső Miklós.

Minerva magyar ember jegyezze jól meg,
hogy a magyar egyházak biztosító intézete a

„MINERVA BIZTOSÍTÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG”

tehető magyar kötelesség biztosítását ide átadott

Az öreg tudós ma sovány nyugdíjából él. Zégyenlem leírni, de való, hogy kevesebb nyugdíjat kap, mint egy félannyi időt szolgált fegyőr. De azért munkakedve, kedélye retlen. Ugy jár közöttünk, mint egy dacos nyó, amelyik ha meg is rebben néha, meg

nem hajlik az idő morzsoló malomkereke alatt. Tartsa is még soká Istent az erdélyi gazdatársadalom javára, a magyar tudás és munkaerő dicsőségére, mindnyájunk, erdélyi magyarok büszkeségére.

Nagyenyed, 1933.

Dr. Szabó András.

Gyümölcsstermelési tanfolyamokat tartanak Udvarhelymegyében. Az Udvarhelymegyei mezőgazdasági Kamara igazgatótanácsa elhatározta, hogy a szelelődő téli időny alatt újabb gazdasági tanfolyamot tartal vármegye különböző vidékein, központi községekben, melyeken résztvesznek a tanfolyam zék helyi lakosokon kívül a környezeti községek gazdái gazdái és értelmiségi közönsége s, férfiak és nők egyaránt. E tanfolyamok 10 napig tartanak ezokon a gyümölcsstermelés hasznossága, a termelés kivitel módozatai, a gyümölcs elártás és értékesítés ismeretei yenek előadást kapcsolatban zen gyümölcsstermelési főágatallal, előadatlak még rövidebb ismeretesssel a baromfityenyészés és méhészet főbb tudnivalói és gyakorlati leendői, úgy, hogy egy ilyen tanfolyamot végzett egyén, mindhárom gazdasági ágazatból biztos eligazodást és kiviteli ismereteket nyer ezen gazdasági ágazatok rendszeres és hasznos üzembevitelére nézve.

Az ezideig már megtartott 8 ilyen gazdasági tanfolyam eredményei és propagandája megvőzték az udvarhelymegyei gazdákat, hogy ezen új irányú gazdálkodás bevezetése rendkívül nagy haszonnal jár és így most, a községek lakói maguk értelmezik a kamarától ezen 10 napos tanfolyamok megtartását. A tanfolyamok szervezőjére, levezetésére és a gyümölcsstermelési részlet előadá-

sára kiküldötte a kamara igazgatótanácsa: Gyerkes Mihály, nyug. ig. tanítót, a kamara gyümölcsstermelési szakértőjét; a gyümölcsvédelem ismertetésére pedig Dr. Nagy Endre székelykereszturi unitárius gazdasági iskola igazgatóját, a gyakorlati rész bemutatásában való segédkezésre pedig Magyar István gyümölcskertészeti szakértőt. A baromfityenyésztés előadójaül felkérletett: Lőrinczy László kadácsi unitárius lelkész, baromfityenyésztési szövetkezeti vezető; míg a méhészeti ismeretek előadója pedig a legtöbb helyen Lakatos Tivadar nyug. városi tanácsos, Erdélyszerte ismert méhész fog lenni. A tanfolyamok napi tanrendje, délelőtt 8—12-ig elméleti ismeretek, délután 2—5-ig gyakorlati bemutatások; este 8—10-ig pedig a körletti községekben a helyi nagyteremben ingyenes propagandá és általános ismeretet adó előadások tartatlak.

A vármegye gazdaközönsége általánoson megindította a gyümölcsfák telepítését. Az értékesítés megnyerése céljából pedig rövidesen megszerveztetik a: „Siculia Gyümölcs- és Termék Értékesítő Szövetkezet” a községekben megszervezendő fiókokkal; viszont a gyümölcsvédelem biztosítása érdekében munkálatba vétetett egy vármegyei gyümölcsvédelmi szabályrendelet kidolgozása és vármegyei tanács által leendő kötelező elrendelése.

Az elhatározott gyümölcsstermelési tanfolyamok a következő

sorrendben tartatlak meg: Ez évi november hó 12—22-ig Székelyderzs központon a környező 5 község lakói részére; november hó 27-től december hó 6-ig bezárólag Székelykeresztur központon 4 község lakói számára; december hó 11—20-ig Szentábrahám központon 4 község részére; a jövő évi január hó 4—13-ig Ujszékely központon 4 község lakói részére; január hó 18—27-ig Homoródszentpálon 5 körzeti község lakói részére; február hó 1—10-ig Homoródoklándon 4 község részére; február hó 15—24-ig Etéd központon 6 község lakói részére; március hó 1—10-ig bezárólag Tibód központon 2 község lakói részére; március hó 15—24-ig Erdőszentgyörgy központon 5 község lakói részére; végül március hó 26—31-ig és április hó 4—7-ig bezárólag Bordon község központon 9 község lakói számára.

Az udvarhelymegyei gazdák nemes igyekezete, gazdasági szervezkedése, valóban dicséretet érdemlő, mert csakis az új irányu gazdasági elindulások hoznlak a mi számunkra az eddigieknel jobb jövedelmeket.

Minden községben adják elő a műkedvelők a
„DÜSGAZDAG”

cimű bibliai szindarabot. Az előadás joga három példány megvásárlásával szerchezhető meg.

Fenyeget a métely! A juh- és szarvasmarha állományt az idén nagy mételyveszedelem fenyegeti. A tavasz, nyár és ősz igen nedves volt és ez okozza azt, hogy a téli istállóztatásra hazahajtott állatok majdnem kivétel nélkül tele vannak métellyel. Az ilyen állatot nem nehéz felismerni. Sárgul a szemgolyója, elgyengül, később gusát ereszt, mája körül rendkívül érzékeny, stb. Nem szabad azonban az ilyen állatot sorsára bízni, hanem arra kell törekedni, hogy meggyógyítsuk. Egy Distól Express egy mételyes juhot biztosan meggyógyít, anélkül, hogy akármilyen kellemetlen mellékhatást okozna. Szarvasmarhának a Distól-Express nem adagolandó, mert annak az ugynevezett marha-Distólt kell beadni az állat súlyának megfelelően. A Distól minden gyógyszerárban kapható olesó, leszállított áron, tehát ha meg is van a baj, könnyen segíthetünk rajta, csak az a fontos, hogy ne hagyjuk a mételyes állatot sokáig kinlódni, legyen-gyűlni, hanem az első jeleknél nyomban distólozzuk azt le.

Nagy kárt tesznek az egerek Biharmegyében. Biharmegyében az egerek eltelepíték a földeket és óriási kárt okoznak a vetésekben. A gazdák remélik, hogy a hidegre fordult időjárás következtében az egerek elpusztulnak.

A kormány akarja megvásárolni az idei bortermést. A földművelésügyi minisztériumban tervezetet készítenek arra vonatkozólag, hogy a bortermelőktől az állam vegye át az idei termésű bort. Az idei bor ugyanis nagyon gyenge lesz és az állam attól tart, hogy hamisítani fogják és ezáltalrontják a romániai

bor jó hírnevét. A kormány az összevásárolt bort szeszgyártásra akarja felhasználni.

Magyarország eladta vajtermelését.

Magyarország vajtermelésének átvételéért verseny indult meg a nyugati államok körében. Ilyenformán Magyarország nagyon előnyösen helyezte el vajtermelésének feleslegét. A magyar vajat Anglia, Németország és Franciaország nagykereskedői veszik át.

Gabonaárak Udvarhelyen.

Buza 60—65, rozs 50—55, zab 16—21, árpa 26—28, kukorica 35—45 lej 20 literes vékánként.

Művelődési mozgama.

NÉPHÁZSZENTELES JOBBÁGYFALVÁN. November 19-én volt a jobbágyfalvi népházszentelés. Az ünnepségeken nemesak a falu népe jelent meg, hanem a környékbeli lakosság is képviselve volt. A szentelést Olasz András hodosi plébános végezte a környékbeli papság részvételével. Vacsorá után a papság vezetése mellett a nép processzióban a népházba vonult s azt Olasz András plébános tartalmas beszéd kíséretében fölszentelte. Még Antal János szentháromsági plébános szólott a népház jelentőségéről s adott hasznos utmutatásokat a népnek. Özv. Novák Ferencné, egy 70 éves öreg néni, sajátkészítésű versben üdvözölte a népház tervezőit és felépítőit. Az esti műsoron énekelt a vegyeskar három szólamban Zsok Ambros kántortanító vezetésével. Édesanyám imakönyve című verset Fazakas Lila szavalt mély átérzéssel. A jobbágyfalvi ifjuság bemutatta citerázásban való jártasságát Fülöp János gazdálkodó vezetésével, míg a közönség nagy tetszéssel fogadott. Miért építettük a népházat? Pálffy János helybeli plébános mondotta el, hogy mi volt a népházépítésnek a főcélja. Egyrészt meleg otthont akart nyújtani az ifjuságnak, hogy esténként össze-

Gyümölcsárak Udvarhelyen. Alma 50—60, körte 80—90 lej 20 literes vékánként.

Piaci árak Nagykárolyban.

Buza 350—360, rozs 210—215, árpa 180—190, zab 140—150, kukorica 270—275, napraforgó 330—340, kendermag 440—450, tökmag 450—460, búkkönyvmag 180—200 lej mázsánként.

Jól fizetik az ideit mustot. Az ideit gyenge minőségű boraik aránylag elég jó ára van. A Küllömentén 6—10 lejt fizetnek egy liter mustért. Az óborok ára rohamosan emelkedik. Fajborokért 25—30 lejt fizetnek a kereskedők.

gyűlhessen, olvashasson, tanulhasson, alkalomszerűleg kugliz-zék vagy más szórakozást találjon ott. Időnként hozzon a falu egyhangú életébe egy-egy kis változatosságot programmos vagy színelőadások tartása által. Másrészt a férfiaknak összejöveteli helyet akart nyújtani, hogy legyen ahol vasárnap délutánonként és a téli hosszú esteken hasznosan eltölthessék az időt. A csodaszarvasról szóló regényben a magyarok eredetét mutatta be 8 ifju színelőtető módon. 10 leány magyar népi táncot lejtett. Nagy Magda és Ozsváth Ilus ügyes botanításában. Mi a hazai Nagy hatással adta elő Fazakas Margit. Szaváló kórusban szemléltette az ifjuság a gépek szerepét a gazdasági életben. Koesis Lajos egy vig monologban mulattatta a közönséget. Kemény a föld... énekelt a vegyeskar. Zsigmond Pál tréfás, művészi táncával okozott kellemes derültséget. Tóth Menyhért segédjegyző a közönség nevében köszöntö meg a vezetőségnek a népház építését. György Imre chedi plébános a szereplőknek és a közönségnek köszöntö meg, hogy megjelenésével a népházszentelési ünnepségek sikeréhez hozzájárultak. A műsor után tánc következett.

A "MAGYAR NÉP"-et terjeszteni magyar kötelesség!

AZ ÉLETBŐL AZ ÉLETNEK

Egy szép jellemzés.

Egy kiváló férfiuról tette ifjabb munkársa halála után ezt a vallomást: „Nemes ember volt. Környezetében, társaságában könnyű volt jónak lenni.“ Nagyon szép jellemzés. Alig lehet többet és szebbet mondani egy nemes emberi élet áldásairól. Voltaképpen mindnyájunknak erre kell törekednünk. Mindnyájunknak arra kell igyekeznünk, hogy gyermekeink, általában mindazok számára, kik velünk összeköttetésben vannak, könnyűvé próbáljuk tenni a jóválévét.

Gondoljuk meg, hogy milyen nagy felelősség hárul arra az emberre, aki ellen méltán lehet emelni azt a vádat, hogy nem könnyűvé, ellenkezőleg, nagyon nehézvé teszi övéi, környezeté számára a jóválévét. Kiteszi nehézé? Nehézé teszi az a szülő, akitől gyermeke nem hall egyebet, csak káromló beszédet, nem lát egyebet, csak gyűlölködő, önző cselekedeteket. Nehézé teszi a jóválévét az a tanító, aki nem nevel, vagy az a pap, aki életével gunyolja el azt, amit szóval hirdet. Nehézé teszi a jóválévét embertársai számára mindenki, aki akár szóban, akár cselekedetben, a hitetlenségnek, a gonoszságnak életrontó magvait hinti el.

A mi világunk rettentő nyomorúságát semmi sem jellemzi jobban, mint az a kétségbeesztő megállapítás, hogy ebben a világban nem könnyű, de nehéz, sőt a közfelfogás szerint egyenesen lehetetlen jónak, igazságosnak, következetesen, megalkuvás nélkül becsületesnek lenni. Az igazi embereknek azonban mégis arra kell törekedniök, hogy egy olyan társadalmi, nemzeti, nemzetközi életrendet tudjanak kialakítani, amelyben ne legyen nehéz, éppen lehetetlen jónak lenni, hanem amelyben könnyű legyen jónak lenni.

Legyünk tisztában azzal, hogy az a komolyabb, hitben, szeretetben, erkölcsi erőben gazdagabb és hátrabb nemzedék, amelyet sóvárogva várunk, nem fog számunkra készen leszállani a levegőből, hanem ezt a derekabb, munkásabb és hivebb nemzedéket édes anyák és édes apák kell, hogy szent önfeláldozással neveljék, iskolák kell hogy előkészítsék s munkába állítsák népünk számára. Ez a mi feladatunk. Az élet sorát ma rendező nemzedék,

ha megállapítja, hogy csak egy egészségesebb, munkásabb, komolyabb és hivebb nemzedék teheti jóvá mindazt a bűnt, hibát és mulasztást, amit a világ ma élő népei és egyesei egymás ellen, népünk ellen, az emberiség békés haladása ellen elkövettek, akkor a nemzedéknek tudnia kell azt is, hogy az ifjúsághoz fűződő reménységei csak akkor valósulhatnak meg, ha a maga részéről mindent elkövet egy, nemesebb, tisztább gondolkodású, áldozatkészebb nemzedék felnevelése érdekében. Ha hivatásunkat be akarjuk tölteni, akkor elsősorban nekünk kell lelkiismeretünk előtt feltennünk a kérdést, hogy olyan életet élünk-e, amely előmozdítani képes a környezetünkben élők számára a jóválévét?

Korunk egyik kiváló gondolkozója sokat töprengett a kérdés felett, hogy miképpen lehetne megfogalmazni egy olyan életszabályt, amely az ember számára minden körülmények között világosan, kétségnélkül megmutatja a helyes cselekvésnek, az igazi életmegtartásnak valódi útját? Végül is, ebben a mondatban foglalta össze tanítását: „Jó életet megtartani, életet megtartani, életet fejleszteni, fejlődés-képes életet legmagasabb értékére hozni. Rossz életet megsemmisíteni, életet korlátozni, fejlődés-képes életet kifejlődésében akadályozni. Valóban ez a megállapítás alkalmas arra, hogy a helyes magatartás irányát mindnyájunk számára megmutassa.

Az égő adventi várakozásnak szent hőse, Keresztelő János, mondotta magáról Krisztusra mutatva: „Annak növekednie kell, nekem pedig alá szállanom.“ A mi életünk helyes értelmét, feladataink igaz útját számunkra is ez alázatos vallomás bizonyásgtételeiben találhatjuk meg. Mi útegyengétői vagyunk egy utánunk következő nemzedéknek és a mi elmúló életünknek szentséges rendeltetése csak az a törekvés lehet, amely minden uton és minden eszközzel azt akarja elérni, hogy könnyebbé tegye egy eljövendő nemzedék számára a jobb, nemesebb, igazabb emberi életet. Ha egykor el tudják rólunk mondani ezt a szép jellemzést: Könnyű volt mellette jónak lenni, akkor nem lesz életünk hiábavaló.

Mulattató

ŐSZI SÓHAJ.

Tegnap még tavasz volt
Bimbófakadás,
Zsongó méhekas volt
Érparton a hárs.

Fény, illat, ígézet
Szirmon, levelen...
Hintetted a mézet,
Édes szerelem.

Ma már ősz van, sárga
A mező bercek;
Bokrán a madárka
Némán didereg.

Már csillog a dér, fagy
Hervadt levelen,
Oly mulandó mért vagy,
Édes szerelem!

Vargha Gyula.

A szabadság ügye, mindennél szentebb!

Mikor Rákóczi Tokaj alatt táborozott, egy nyári este idegen követet vezettek sátorába. Egy lengyel nemes érkezett, fontos leveleket és üzeneteket hozva Lengyelország főuraitól és Radzievskytől, a hatalmas bibornoktól.

E levelek és üzenetek tartalma nem kevesebb volt, mint az, hogy Lengyelország nemesi királyválasztásra készülnek s ha Rákóczi hajlandó elfogadni a koronát: pártjára állanak a leggazdagabb főurak és maga Radzievsky bibornok is.

Életbevágó, nagy kérdés volt az, amit ez a követ Rákóczi elébe tett. A választ nem sürgette. Elfoglalta a kijelölt tábori sátrat és el volt készülve, hogy napokig vár, ha szükséges. Nem lehet ilyen nagy dolgot hamarosan eldönteni.

De nem kellett sokáig várnia. Rákóczi ősmagyar szokás szerint egyet aludt a dologra s reggel megadta a választ a lengyel követnek.

Köszöni a megtiszteltetést, de a magyar nemzet szabadságát nem adhatja oda a lengyel koronáért.

Ezt a lelkes felkelő hadat vezér nélkül hagyni, ezt az elnyomott szegény népet tovább is szolgátságban hagyni nem lehetett. Ha akkor kínálják meg a királlyal, mikor még Lengyelországban bujdosott: talán meggondolta volna a dolgot, hogy majd segítségére jöhessen a magyar nemzetnek, — de most már nem lehet őket itthagyni!

Rákóczi nem fogadta el a lengyel királyságot. Odaadott egy királyi koronát a magyar szabadságért. Aztán Lengyelországba küldte Ráday Pált és Okolicsányi Mihályt, hogy udvariasan elmondják a tagadó választ s azután menjenek el a svéd királyhoz, mert annál a nagypapa és a Rákóczi nagypapa olyan szövetséget kötöttek, hogy utódaik is segíteni tartoznak egymást, ha fejedelemségük forog kockán.

Rákóczi ezt a szerződést nem a saját fejedelemsége érdekében, hanem a magyar nemzet függetlenségének kivívása javára akarta felhasználni.

Csakhamar aztán elfoglalta Tokaj várát s miután saját birtoka volt, földig lerontatta, nehogy valaha ellenség szállhassa meg ismét.

Csakhamar ezután az erdélyi rendek követői azon hirrel érkeztek Rákóczihoz, hogy az alkotmány szabályai szerint őt erdélyi fejedelmé választották. Rákóczi szívesen fogadta a követeket; kijelentette, hogy a fejedelemséget elfogadja, de addig is az alkotmányhoz tartásuk magukat mindenben.

1704 vége felé Rákóczi hadai mindenfelé olyan sikereket értek el, hogy a császár fegyverszünetet kért tőle.

Rákóczi beleegyezett s a fegyverszünetet mindenik fél hadi készülődésekkel töltötte.

1705 tavaszán Rákóczi serege már 75 ezer főre emelkedik. Ez a nagy sereg azonban nem együtt van, hanem az egész ország területén táboroz és sikeres portyázó hadjáratot folytat.

Szeptember 1-ére országgyűlést hívott össze Rákóczi Szécsénybe. Az ország rendei, a városok követői egy nagy sátorban tartották meg ezt a nevezetes gyűlést, melyen Rákóczit az ország „vezérlő fejedelmévé” választották.

Érsekujvár elfoglalása.

Rákóczi neve utat talált a magyar szívekhez mindenfelé, még az ostromlott várak falain keresztül is.

Mikor Rákóczi Érsekujvár alá szállott daival, a vár parancsnoka Achsmann báró g volt győződve róla, hogy sokáig ellent állani katonáival. Puskapora, golyója, puja bőségesen volt, — katonája is felesémmal, hát mi kell egyéb egy vár megvémezéséhez!

Hát persze Achsmann uram nem vetett mot a Rákóczi név hódító erejével.

Pedig amikor Onodi János uram csapapuskázni kezdtek a vár bástyáira és La the a Rákóczi francia tüzestere elpufftott néhány mozsarat: nagyot dobant a védő magyarok szive.

Nagy István főtisztelendő uram, a plepos, vicesernye után magához hivatá Balkó nos harmincadost, Bogyó Ferenc bírót és polesányit, a város tekintélyes embereit és egy beszélt hozzájuk a sekrestyében:

— Kegyelmetek ugyebár jól tudják, gy Rákóczi Ferenc a magyar fejedelem poroz Érsekujvár falai alatt. Hát illik nénk ötet puskagolyóval fogadni? Nem be kellene-e mennünk és tárt karokkal foadni: Isten hozott magyar szabadság megölője?

Balkó uram és a bíró mindjárt rábólinlak: szent igaz az, amit főtisztelendő uram zél, de hát a nimet?

— Azzal majd elbánnak a kurucok, csak szétek be őket, — vélekedik Tapolesányi. Este megérkezett Bottyán követe. Az

őreg Bottyán, hej, ismerte a magyar sziveket!

A plébános és társai egy elhagyott üres boltban gyűltek össze éjszakának idején s ott beszéltek meg Bottyán emberével a tennivalókat. Ott mindjárt esküt is tettek, hogy becsülettel, hiven egyengetik az utat Rákóczi előtt.

Az ostromlók és a várbeli magyarság tehát egyetértéssel járt el. Háromszáz magyar hajdú összegyűlt a vár egyik leggyöngébb bástyáján, melyet La Mothe azalatt teljes erővel lövetett. Az ostromló sereg lecsapolta az árok vizét s mikor a falon elegendő rést lőttek a La Mothe ágyui: egy ezred hajdu rőzsékkal és létrákkal előrohant s fel a bástyákra! Ott a háromszáz magyar hajduság tárt karokkal fogadta.

— Éljen Rákóczi és a szabadság! — kiáltották az ostromlottak és fölsegítették az ostromlókat. Csakhamar megnyitották a kapukat is s Achsmann báró azon vette észre, hogy németjeivel együtt körül van véve.

Igy esett Érsekujvár nagyobb vérontás nélkül Rákóczi kezébe. Hajh, ha mindenütt így tett volna a magyarság, — mennyi vér és könnyhullatás elmaradhatott volna!

Achsmann és zsoldosai mit tehettek okosabbat, mint beállottak Rákóczi táborába. Az a kárpótlásuk legalább meg volt, hogy eképpen igaz ügyet szolgálhattak.

Rákóczi pedig francia mérnökeivel hatalmasan megerősítette Érsekujvárt.

ÖRÖSGÖRÖG ADOMÉK

Melyik színt kedvelik legjobban az emberek?

Az Északamerikai Egyesült Államok kereskedelmi minisztériumában tudományosan foglalkoztak annak a megállapítására, hogy melyik színt szeretik az emberek legjobban? A vizsgálatok alapján megállapították, hogy tekintet nélkül a nemre és fajra a legkedveltebb színek az élénkzöld, a kék és a piros, lila, narancssá-

rga, sárga és a fehér. A kutatások során azt is megállapították, hogy öregebb korban az ember a halványabb színeket szereti.

Mennyi por van a levegőben?

Németország több nagy városában s azok különböző részein „pormérőket” állítottak fel. Ezek a készülékek megszámlálják, hogy egy köbcéntiméter, tehát egy gyüszünyi levegőben mennyi por van? A vizsgálatok szerint a hegyesücsök szélesen des, tiszta és üde levegőjében is 150 porszem volt. Egy erdő és vízövezte falu levegőjében 35 ezer, Berlinében 750 ezer, míg

egy külvárosi füstös bor-sör kimerés gyüszünyi levegőjében közel 4 millió porszemet találtak. Egy cigarettázó ember egy szippantással 4 ezer millió porszemecskét szór szét a levegőben. Pontos mérések azt is beigazolták, hogy a Nap melegének és fényének csupán kétharmad része jut a Föld felületére, a levegő portartalmánál fogva. Sokkal melegebb és jobb, tisztább volna a Föld, ha levegőben burka pormentes volna.

Emberismeret.

Férj: Mondd, feleségem, szeretnél te férfi lenni?

Feleség: Igen... Hát te?

Tanácsadó

Azon előfizetőink részére, akik bármely ügyből kifolyólag tanácsra szorulnak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. Tekintettel arra, hogy szakértőinknek a tanácsadásért fizetnünk kell, felkérjük olvasóinkat, hogy a beküldött tanácskérő levélhez mellékeljenek 20 lejt, (orvosi tanácsokért 30 lejt), könnyebbség okáért bélyegben, mert ennek költségeit mi nem fedezhetjük. Ha a választ levélben kívánják, ezenfelül még külön portódíj is beküldendő. Csakis azon levelekre válaszolunk, amelyekhez a 20 lejt is csatolva van.

G. I. Kérdezi, hogy felesleges paszuly termését hogyan értékesítheti előnyösen, mivel az eladását az alacsony árak miatt nem tartja helyesnek? Kérdésére a következőket válaszoljuk. A paszulyt lisztté örölve hozzá lehet keverni a kenyérsütéshez használt liszthez. Ez kis mértékben alkalmazva növeli a kenyér tápértékét. Megfőzött paszullyal kitünően lehet baromfit hizlalni. A paszuly-dara pedig tejelő teheneknek kiváló takarmány. Megjegyezzük, ha több éves paszulya is van, amely mint írja nehezen fő meg, étkezési célokra való felhasználás esetén tegyen egy kis szódabikarbóna port a vízbe, amiben a paszulyt főzi. Különböző ajánlatos főzés előtt a paszulyt 12–24 óráig áztatni.

U. J. Vajdaszentivány. Tekintettel arra, hogy Önnek haszonbér tartozása van, s a törvény szerint pedig a haszonbértartozások nem esnek moratorium alá, Ön sem részesül semmiféle törvényes moratoriumban és így tartozását ki kell fizetnie vagy pedig hitelezőjével meg kell egyeznie. A tanácsadásért 20 lejt kérjük beküldeni, lehet bélyegben is. Ugy szintén rendezze előfizetését is, mert a jelzett pénz még nem érkezett be.

L. M.-né. Panaszodik, hogy káposztája főzés alkalmával megbarnul és elveszti üde, fehér színét. Nehány helyen — írja — olyan káposztát evett, amelyik szép fehér színű volt. Kérdi, hogyan kell főzni a káposztát, hogy fehér maradjon? — A káposzta

megbarnulását az okozza főzés alkalmával, hogy az edényből, amiben főzik, festő anyagok oldódnak ki, a káposzta savanyu levének hatása alatt. A káposzta lében levő sav ugyanis feloldja a vasedények anyagát és ez festi meg a káposztát. Tehát csak olyan vasedényben marad fehér a káposzta, amelynek zománca teljesen sértetlen. Sokkal helyesebb cserép vagy alumínium edényben főzni a káposztát, mert abban mindég szép fehérre fő a káposzta. A legjobb káposztát a híres korondi fazekakban lehet főzni.

Hj. B. Zs. Az egyházzal szembeni tartozása nem esik moratorium alá és így a megegyezés szerint kell törleszteni tőke és kamattartozását. A törvényes kamat ma 7% de amennyiben ki költött kamatokról van szó, úgy 12%-os kamatot kell fizetnie. Amennyiben Ön falusi földmivelő, úgy tartozásai kifizetése tekintetében a törvényes moratoriumot élvezi, és így az 1933 április 1-én fennálló össztartozásának 1%-os kamatát kell fizetnie hitelezőinek 1933 december 31-éig és ez esetben Ön ellen a hitelező nem járhatnak el.

Tanuld meg!

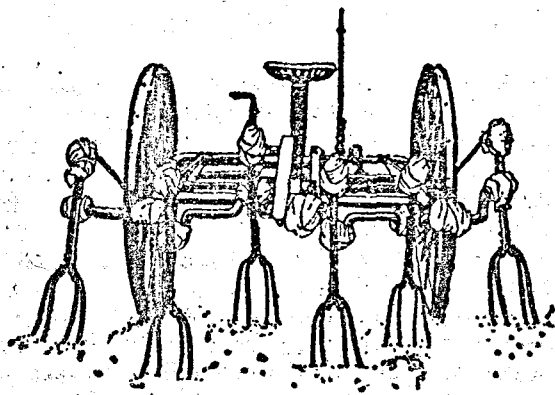
Hogyan gondozzuk télen a mezőgazdasági gépeket és szerszámokat? A magyar gazdának nagy hibája, hogy a mezőgazdasági gépeket és eszközöket élettelen tárgyakként tekinti. Ezért csak akkor fordít azokra gondot, amikor használja. Pedig a mezőgazdasági gépek és eszközök különös gondozást követelnek akkor is, amikor nincsenek használatban. Ezzel kapcsolatban elsősorban azokról a gépekről és eszközökről kell megemlékeznünk, amelyek vasból, vagy acélból készültek.

Az ekéket, boronákat, kapákat és gereblyéket rendszeresen a felszer alatt vagy a csűrben tartja a gazda. A levegő nedvességének és hőmérsékletének változásai következtében az ilyen helyen tartott eszközök megrozsdásodnak és ha használhatóságuk nem is romlik meg ezáltal, de bizonyos, hogy kevesebb ideig fognak tartani, mint hogyha gondosan lettek volna eltelve. Különösen káros hatással van a kaszára, ha télen rossz helyen tartjuk. A rozsdá kikezdi a finomra élesített pengét és munka alkalmával a kasza könnyen kicsorbul.

A kevésbé kényes és nagyobb gazdasági eszközöket a földtől jól megtisztítva száraz és egyenlő hőmérsékletű helyen kell tartani. A szántásra, kapálásra és vágásra szolgáló szerszámokat elraktározás előtt olajjal kell bekenni. A kaszát szét kell szedni és a kaszapengét olajpetroleumba áztatott vászon fászlival kell bepólyálni. A gondosan bepólyált kaszát nem szá-

bad az istállóban tartani, hanem száraz, egyenlő hőmérsékletű helyen kell tavaszig őrizni. Mellékelt képünkön bemutatjuk, hogy hogyan kell a kaszapengét olajos ronggyal bepólyálni. Körlünk még egy megszióelésre méltó képet. A kép egy németországi kisgazdának téli raktározásra előkészített szénaforgató gépét mutatja be. A német kisgazda ugyanis a szénaforgató géppel végzi. A képről látjuk, hogy a gépnek minden csuklója és rugója olajba áztatott zsákdarabokkal van bekötve. Így bizonyos aztán, hogy tavasszal, mikor szükség van a gépre, nem

bosszuság a gazdát, hogy a
gók vagy csuklók berozsdá-
ltak.

Sajnos nálunk ez még a na-
obb gazdáknak sem jut eszük-
sőt a ló-gereblyét rendszeren,
híthogy szélességük miatt nem
rnek a csűrbe vagy szín alá, a
rdák kúnt teletetik a szabad
alatt; legfeljebb egy kis szal-
át dobnak a gereblye tetejére.
eredménye ennek, hogy mikor

a gereblyét következő évben
használják, egymásután törnek
ki a gereblye fogai, mert a csuk-
lók és rugók megrozsdásodtak.
Télen bőségesen jut idő arra,
hogy a gazda használatban nem
lévő eszközeivel is foglalkozhas-
sék, aki tehát nem fordított ed-
dig kellő gondosságot eszközei-
nek téli raktározására, most
cikkünk tanácsai alapján járjon
el.

Székelváltásunk

Könyvnaptárunk pár nap alatti
szén lesz s annak szétküldését
megyék magyar elnevezései
rint kezdjük meg, miként az
őző években. Az első naptár-
pediciót ez évben Alsófehér-
egyben levő előfizetőinkkel
adjuk meg s folytatáslagosan
adjuk szét. Legutoljára az ud-
rhelymegyei előfizetőink ke-
nek sorra. Ez évben azért osz-
tuk így be a naptárok szétkül-
sét, mert az elmúlt évben Ud-
rhelymeggyével kezdtük meg.
azonban nem jelent senkinek
a nagyobb hátrányt, mert az
expediciót pár hét alatt be-
jezzük s akik nincsenek hát-
lékban még ez évben hozzájut-
naptárjukhoz. Akik még nem
bezték előfizetéseiket, azoknak
van erre alkalomuk, mert az
expedició lezajlása után
anal megkezdjük a másodikat
közben fizetnek, beverszük
naptárigénylők közé s a nap-
biztosítjuk részükre.
az újév közeledik s ezért hű-
és hozzáuk ragaszható elő-

fizetőinkhez fordulunk, hogy la-
punkról most se feledkezzenek
meg. Igyekezzenek díjaikat pon-
tosan fizetni s az újévre szere-
zenek új előfizetőket. Az új elő-
fizetőknél is megküldjük telje-
sen ingyen a naptárt, ha egy évi
előfizetési díjat beküldenek. A
gyűjtőknek pedig könyvajándé-
kot adunk. Természetesen csak
az esetben, ha az új előfizető
díja is befolyik hozzánk. Min-
den új előfizető után adunk a
gyűjtőnek egy-egy könyvet a
lapunkban már többször között
„Magyar Nép” könyvtárából. Az
előző években voltak olyan elő-
fizetőink, akik 8–10 új előfize-
tőt jelentettek be s küldték be a
díjakat s ugyanannyi könyvet
kaptak ajándékba. — Ezeknek,
mint irták, egész kis könyvtár-
ruk van a miáltalunk küldött
ajándékkönyvekből. Szeretnők,
ha ez most is így lenne nemesak
azért, mert előfizetőink száma
emelkednék, hanem azért is,
mert olvasóink olyan könyvek-
hez jutnának, amelyek tudásukat
és ismereteiket gyarapítanák. —
Várjuk tehát az új előfizetők
bejelentését!

T. M. Tordaszentlászló. H. L.
Nagyvarjas. Sz. S. Ujós. B. J.
Nagyszalonta. T. J. Csikmadaras.
N. G. Hegyközesatár. P. I. Szé-
kelyhid. Sz. P. Bürkös.

Itt felsoroltak az új előfize-
tőkért lelkes és önzetlen támoga-
tásukért fogadják mely tisztele-
tünket, hálánkat és köszönetün-
ket. Bizalommal kérjük és vár-
juk további eredményes tamoga-
tásukat.

E. L. Székelyvaja. Dr. Gróf
Bethlen Györgyhöz címzett leve-
lét rendeltetési helyére juttattuk.
Sajnos levelének többi részére
nincs módunkban válaszolni. A
nagyekemezői tűz eloltásának
módja ugyanis csak szakértők
által bírálható el. Kérjük tehát
forduljon közvetlenül a mód-
gyesi Földgáz Társasághoz.

A következő befolyt pénzeket
nyugtázzuk: H. F. Makfalva 150,
F. I. M-ó Tekerőpaták 100, özv.
B. D-né Oklánd 85 (r. 1934. jul.
1-ig), F. I. Bukarest 150 (r. 1933.
dec. 31-ig), M. M. Zselyk hsz. 70
155 (r. 1933 dec. 31-ig), B. L. és
Hitelszöv. Hegyközsszentimre 125-
125 (mindkettőben rendben 1933.
dec. 31-ig), Szilágybagosról: L.
F. J. 180 (r. 1933. dec. 31-ig) és
özv. O. A-né 75 (r. 1934. jun. 1-ig),
Nagyszalontáról: K. M. és L. L.
150—150, K. D. Bacia 155, S. K.
Cegőtelke 155, ifj. N. A. Valkány
155, K. J. Ujmosnica 200 (r. 1933.
nov. 1-ig), P. J. Aranyosegerbogy
155, C. F. Torockó 90, B. M. Szi-
getfalva 155, D. P. Kibéd 150, V.
L. Erdőfüle 155, K. K. Szentlélek
150, M. D. Rugonfalva 155, T. I.
Székelyszenterzsébet 305, M. S.
Olasztelek 155, I. Sz. L. Vargyas
155, C. M. Ujvassánd 155, K. Gy.
Apateleak 155, Id. B. L. Fugyivá-
sárhely 150, I. B. Sitér 155, Id. K.
A. Szentjobb 150, P. J-né Bodola
155, P. D. Csikesekefalva 150, K.
L. Kézdialmás 155, T. I. Hatolyka
75, V. J. Székelytamásfalva 155
(r. 1933. dec. 31-ig), I. L. Nagy-
ajta 155, G. J. Adámos 150, G. J.
Várahús 155, J. L. Géres 155,
Krasznáról: B. F. 200, Id. Cs. S.
150, K. A. 150, N. A. J-né 320, N.
M. 150, N. A. 210, S. I. 200, D. G.
150, T. Gy. 150, B. M. 150, K. K.
470, N. F. 150, B. D. 150, Sz. I. 150.
Hj. B. S. 85, Id. Cs. M. 81, B. J.
300 Lei.

Fendelje meg a
PÁSZTORTÚZ

szépirodalmi és művészeti képes folyóirat

Előfizetési S. díj:

Egész évre ... 500 L. Félévre ... 260 L.

Negyedévre 140 L.

Kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár,
Strada Baron L. Pop (volt Brassai-u.) 5. szám
Kérjen mulatványszámot.

VERGILIUS:

„GEORGICA”-ja

Szabó András igazgató-tanár
kötendő fordításában megjelent!

Kapható a

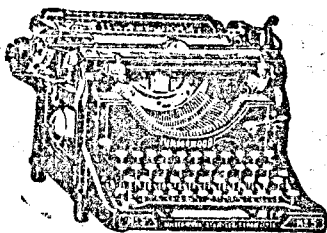
Minerva R.-T. könyvesboltjában

Cu-Kolozsvár, Str. Regi a Maria
(v. Deák Fere c-u.) 1.

Ára 60.- lei.

Írógépek

Smith Premier No 60. Remington,
Underwood és Corona író-
gépek gyári áron kaphatók.

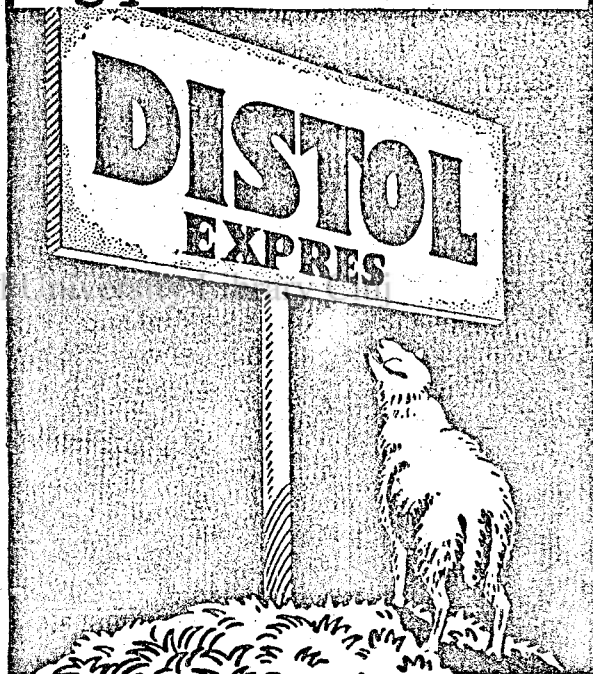

Cyári raktár amerikai és német
írógép és sokszorosító kellekek-
ből. Speciális javítóműhely az
összes rendszerű gépek részére.
Használt írógépből nagy raktár.

Körmendy Mihály

Cluj-Kolozsvár,
Str. Reg. Maria (v. Deák F.-u.) 25.
Telefon 9-51. — Telefon 9-51.

Égyetlen darab

**biztosan meggyógyítja
a mételyes juhok
Darabja 10 Lei.**

**ÓVAKODJUNK UTÁNZATOKTÓL
KÉRJÜK MINDENÜTT A VALÓDI FEKETE
TOKOKAT EZÜSTÖS DISTOL FELÍRÁSSAL
KAPHATÓ GYÓGSZERTÁRÁKBAN ÉS DROGÉRIÁKBAN
FŐLERAKAT: **FREDERIC SPODHEIM & Co.**
BUCUREȘTI - BD. ELISABETA 55**

„Magyar Nép”-et terjeszteni magyar kötelesség!